

Tartu Noorte Meeste Krist- lik Ühing

1930.
aastal.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

6 14154596

Noorte Meeste Kristliku Ühingu liikumise levimine Eestis.

Noorte Meeste Kristliku Ühingu liikumine levib kiiresti üle Eesti. Läänud aasta uuenduseks oli N. M. K. Ü-te asutamine Lõuna-Eesti linnadesse (Valka, Võrru ja Tõrva). Samuti on tekkinud väiksemaid ühinguid üksikutesse alevitesse ja maakirikute juurde (Jõhvi, Peetri, Mihkli jne.). Kõik see tõendab huvi N. M. K. Ü. vastu ja vajadust kutsuda ellu sarnaseid ühinguid.

Prof. Peeter Põld †.

Raskeks hoobiks Ühingu töös oli Eesti NMKÜ-te Liidu esimehe ja Tartu NMKÜ esimehe prof. Peeter Põllu surm. Kadunud prof. Põld leidis siiski veel aega kõige tegeliku ja teadusliku töö kõrval ka NMKÜ liikumise eesotsas tegutsemiseks, juhtides noori nende isetegevuse korraldamises ja usuelu süvendamises. Ühingus oli ta armastatud oma haruldaselt sõbraliku loomu, lõpmata heasoovlikkuse ja võrdlemata peenetunde poolest. Prof. Põllu olemisest paistis eriti silma tema iseloomu esteetiline külg. Alati oli ta elurõõmus, täis tööjõudu ning kindlat tahet ja püüdmist kõrgemate ideaalide poole. Teda iseloomustas eriti sügav kõlbline, usuline, mõistusline ja sotsiaalne põhitoon, ning kõigi nende hingeliste olluste kokkusulamine moodustas selle sisemise kooskõla, mis tegi prof. Põllu harmooniliseks isikuks. Prof. Põllu teened on kindlustanud temale silmapaistvama koha NMKÜ rajamisel ja selle edasiarendamisel aastate jooksul. Hinnates kadunu tegu- ja tahtjõu suurust ning püsivust, ühtlasi ka tema võimete ja oskamiste mitmekülgust ning põhjalikkust, austab NMKÜ prof. Põllu isikus ühte oma eeskujulikumat ja täielikumat juhti, kes oma kõikemõistvuse ja väsimata energiaga suutis haarata ja mõjutada noorimehi ning poisse, juhtides neid Kõigekõrgema poole. Sügavale lugupidamisele kadunu vastu seltsib tunne, et NMKÜ vajaks veel vägagi tema usku ja armastust, tema võimeid ja kogemusi oma edespidiselgi arenmiskäigul. Vaatamata sellele, et aegade ja olude arengul kerkivad päevakorrale uued ülesanded ja vastavalt sellele ka teissugused lahendamise võimalused, ei saa NMKÜ töötajad edespidigi lahkuda neilt alustelt, millistele on rajatud

eesti NMKÜ-d, ega lasta silmist neid tähiseid, mida prof. Põld on püstitanud.

Selles suures kaotuses lohutab meid siiski teadmine, et meile jäävad alles prof. Põllu rajatud sihid, mis on NMKÜ liikumise arendamise juhtnöörideks ka tulevikus. Sellega avaldavad NMKÜ-d suurimat austamist oma lahkunud juhile, kui nad veelgi suurema energiaga ja püüdmisega jätkavad seda, mida prof. Põld on algatanud NMKÜ-s.

Ühing teenib ühiskonda.

Noorte Meeste Kristliku Ühingu tegevus ei ole piiratud kindlate raamidega. Ühing uurib ühiskonna noortemeeste ja poiste vajadusi, ning vastavalt sellele püüab ta neid võimalust mööda teenida.

Paljud seltskondlised ja ühiskondlised asutused teevad sama tööd, mis NMKÜ. Nii näit. kehakasvatusline töö, mis NMKÜ-s on eriti hästi organiseeritud, leiab taotlemist ka teistes organisatsioonides; samuti töötavad mitmesugused hariduslised kursused ja koolid ka teiste ühingute ja asutuste juures, kusjuures koolid pakuvad oma kasvandikkudele õppetöö kõrval tervet ja hääd meelelahutust, vaimlisi harjutusi jne. Siit näib, nagu Ühingu ei olekski mingit erilist ülesannet. Kuid tõeliselt on see hoopis vastupidi, sest Ühingu töö tugevneb ja süveneb järjest ning avastab ikka uusi teid ühiskonna teenimiseks.

Kehaline kasvatus — iseloomu kasvatus.

Kehalises kasvatuses on Ühing pannud peaarõhu esmajoones oma liigete vajaduste rahuldamisele. Samuti püütakse kaitsta oma liikmeid spordielu halbade mõjude eest. Asjatundliku juhatause all karastavad nooredmehed mitmesugustes võimlemise ja mänguklassides oma tervist.

Ühingu kehakasvatuse töö eesmärkideks on tervise, sõpruse ja spordimehelikkuse arendamine.

Mängu kõrval on korraldatud meeskondadele arutlustunde ja seltskondlikke koosviibimisi, kus liikmed üksteist paremini tundma õpivad, arutledes koos õiget suhtumist ellu ja sõprusesse, mis on igamehe õnneliku elu alusteks.

Nii näeme, et Ühingu kehakasvatuse töö eesmärk erineb hariliku spordiseltsi omast väga suurel määral. Ühel pool arendatakse rekorditamist, teisel — keha arendava töö kõrval ka puhas elu ja kristlikku iseloomu.

Haridusline töö.

Hariduslise töö alal on Ühing jatkanud tegevust erihuvidega klubide (inglise keele, kiirkirja, laulu, muusika jne.) kaudu.

Ühingu tegevusvälja laienemine.

Ühing ei piirdu oma tööga mitte ainult väikesemas ümbruskonnas, vaid tema tegevus on hakanud tungima ka keskkoolidesse ja isegi ülikooli.

Keskkoolide töö — puhtus kõnes, mõttes, spordis ja koolielus.

Peale õppetöö pakuvad keskkoolid oma kasvandikkudele mitmesuguste õpiringide kaudu head meelelahutuslist ja hariduslist tööd. Kuid selles tegevuses puudub kandev vaim, selline, nagu Ühing seda pakub — vaim, mis aitaks õpilasi ja õpetajaid üksteist paremini mõista, mis juhiks poisse puhtale mõttele, elule, kõnele ja spordile.

NMKÜ keskkooli-klubide liikumine püüab kanda keskkoolidesse üldtähendatud eesmärged.

Kooli juhatajad ja õpetajad suhtuvad heatahtlikult sellesse liikumisse; kasvandikud tegutsevad vabal ajal kooli ruumes ja kooli juhatusel on võimalus nende tegevust alati jälgida.

NMKÜ üliõpilasliikumine — tegevusvõimsate juhtide kasvatamine.

NMKÜ on suutnud Ülikooli tungida, koondades oma ümber üliõpilasi, kes sihiks on võtnud püüda arusaada ristiusust ja tunnetada selle kandumist iseenele ning üldsuse ellu.

Ühingu ukсед on avatud üliõpilastele, kes võivad jätkata tegevust Ühingu, süvenedes enese ellu ning aidates juhtida ja kasvatada noori poisse poiste ja keskkoolide klubides.

Ühing hoolitseb poiste eest, kes koolis ei käi.

Ka neidki poisse, kellel ei ole võimalust koolis käia, püüab Ühing jõudumööda aidata. Nii on rakendatud kogu suvine ja osa talisest tegevuskavast poistele terve meelelahutuse, spordi, mängude, ujumise, klubide töö jne. pakkumiseks.

NMKÜ tegevus on usuline.

Kui eelpool ainult vähe juttu oli usulisest kasvatuses, siis ei tähenda see sugugi, nagu oleks see töö kõrvalise tähtsusega; koguni ümberpöörduvalt — igal võimalikul juhul rõhutatatakse usulist tööd. Ühingu tehakse palju tööd, mida võiks täie õigusega nimetada puht-usuli-

seks. (Piiblitunnid, eluprobleemide lahendamise grupid, palvenädal, jumalateenistused, usulised koosolekud, Jeesuse elu uurimine, 3. aasta kava, pühapäevased vaieluskoosolekud usuliste teemide üle, usulise sisuga konverentsid, isiklik nõuandmine jne.). Kõik Ühingusse kuuluvad klubid pühendavad teatud aja usuliste küsimuste arutlemisele. Ka noortele soodsa ümbuse ja õhkkonna loomise juures avaldab Ühing oma kaudset mõju, usaldades paljugi usuliste juhtide hooleks, kes juhivad noori Kristuse kõrgete mõtete mõistmisele ja nende tegelekule tarvitamisele igapäevases elus.

Silmapaistvamaid tegevusi käesoleval aastal.

Poiste juhtide koondis.

Poiste juhtide koondis koosneb poiste klubide vanematest, kes käivad koos selleks, et õpida tundma poiste töömeetode ja läbi arutada üheskoos mitmesuguseid tegevuse probleeme. Istungi kava on koostatud usulisest osast, loengust ja läbirääkimistest. Koondisse kuuluvad üliõpilased ja nooredmehed.

NMKÜ meeskonnad näitavad head edu.

NMKÜ võrkpalli meeskond tuli kevadistel eesti esivõistlustel võitjaks. Korvpalli ja poksi meeskonnad esinesid samuti heade tagajärgedega.

Keskoolide NMKÜ konverents.

Maikuul vanematele keskkooli õpilastele peetud konverents andis häid tulemusi. Umbes 40 konverentsist osavõtjat vaimustusid eriti Tartu koolivalitsuse esindaja hra Langi ja NMKÜ Liidu sekretäri hra Gotti kõnest. Mag. J. Tauli huvitavale referaadile järgnes elav sõnavõtmine üksikutes arutusgruppides.

Osavõtjate meeoleolu tõusis veelgi kõrgemale ühises teelauas, kus kõneles keskkooliklubide sekretär hra Neumanskraft ja kõlas poiste harrav, jõurikas ja värske laul.

Vanemate poiste konverents Jänedal.

Jänedal konverents oli mõeldud peaasjalikult poiste usulise elu süvendamiseks.

Konverentsil selgus, et poiste seas on usuline liikumine leidnud juba küllaldast vastuvõttepinda. Suure tähelepanuga jälgiti ettekandeid, innuga võeti osa arutlustest. Peaettekanded, mille ümber keerles kogu arutlus, olid kahesugu-

sed, ja nimelt: ligimeseteenimine ja Kristus minu elus.

Kogu konverentsi kestvusel valitses osavõtjate seas hea vaim ja näis, et kõik olid saanud osa ning arusaamist suurest vägevast Vaimust, kes on maailma algus ja juht.

Mängumuru korraldamine.

NMKÜ tegelased on poiste juhtidena tegutsedes märganud spordivälja kui hea vahendi mõjust poistele, kus kogu tegevus on hea kontrolli ja asjatundliku juhtimise all. Otsitakse teid, kuidas Ühingu väikest mängumuru laiendada ja paremini kordaseada. Kevadel asuti uue korvpalli välja kordaseadmisele. Töötegijaiks olid suuremalt osalt poisid ja skaudid. Ühises heas meeles oli tehti ära suur töö, heaks eesmärgiks, kasuks kõigile Ühingu poistele.

NMKÜ poisid ujumas linna ujulas.

Tartu linnavalitsuse lahel loal lubati NMKÜ poistel suvel maksuta kasutada linna ujulat. Kolm korda nädalas käisid poisid ühes juhiga ujumas ja päikese kosutavat mõju kasutamas. Seal avanes neil võimalus õppida ujumist, mänge ja vettehüppeid. Alati oli tarvis neid valvata ja juhtida, hoolas käsi pidi ikka ligidal olema poisse õnnetuste eest kaitsmas. Alaline hoolikas järelvalve ja asjatundlik juhtimine kindlustasid õnnetuste ärahoidmise ja võitsid poiste vanemate usalduse, kes lubasid oma poegi nüüd palju muretumalt ujulas käia.

Poiste Spordi Liit.

Kolm suve on kohaliku NMKÜ juures tegutsenud Tartu Poiste Spordi Liit, mille sihiks on koondada oma ümber poisse, pakkudes neile tervet meelelahutust harjutuste, mängude ja võistluste näol.

Möödunud suvel võtsid liidu tegevusest osa üle 120 poisi, kelle tegevust juhtis poiste eneste keskelt valitud juhatus — vanematekogu, kuhu kuulusid ühtlasi hrad Pakk, Niiler j. t., hoolitsedes nõuannete ja kontrolli eest.

Käesoleval suvel tunti suurt huvi soome pesepallimängu vastu, mille kiiret levimist on märgata kogu Eestis. Hra Niiler, kes möödunud varasuvvel Soomes selle mänguga põhjalikult tutvus, andis mängimiseks head juhatus ning hooaja lõpul võidi rahul olla saavutatud tagajärgedega.

Pealeselle viidi läbi harjutusi kergejõustikus, ujumises, vettehüpetes, võrk- ja korvpallis.

Hooaja lõpul pidasid Tartu poisid võistlusi Tallinna ja Pärnu esituste vastu. Tallinna-Tartu vahelistel võistlustel võitis Tartu suure ülekaaluga, omandades auhindadena tuntud sportlase Jüri Lossmanni poolt annetatud 5 karikat, kuna Tallinna ainult ühega pidi leppima. Pärnule kaotati 8 punktilise vahega, mis olenes sellest, et Tartul ei olnud võimalik ainelistel põhjustel välja panna täit meeskonda.

„Pane välja oma parim ja mängi ausalt“ oli Tartu Poiste Spordi Liidu hüüdsõna.

NMKÜ onn Vasula metsas.

Juba mõned aastad kestnud tööd Ühingu puhkeonni juures hakkavad lõpule jõudma. Puudub vaid veel põrand ja maja on täielikult valmis oma hõlma haarama linna tolmust, kisast ja kärast põgenevaid inimesi.

Selle eest võlgname palju NMKÜ juhatuskogu liikmele hra J. Maasikule, kes isiklikult onni ehitamist juhatas ja ettevõtet rahaliselt toetas. Onni valmimisega avaneb Ühingu suurepärase võimalus süvendada vastavat rändurielu. Pea näeme linnast välja matkavaid või suusatavaid noori, kes leiavad onnist peavarju vihma ja külma eest.

Kauniks kujunevad tunnid ja hetked seal ilusal metsaveerel ja järve äärel asuvas onnis!

Kolm Tartu NMKÜ esindajat Šotis.

Rahvusvaheline keskkoolide NMKÜ laagerkonverents peeti augustikuul Bruaris Šotis, looduslikult ilusaimas kohas, Edinburghi lähedal. Laagri sihiks oli üksteisele lähemale tuua mitmesuguste rahvuste poisse, lahendada ühiselt kooliellu puutuvaid küsimusi, tõmmates jooni erinevuste ja paralleelide vahel.

Mainida võiks arutlusi ja referaate teemidel: „Missugune vastutus on minul kui kristlasel koolis“, „Kuidas võib kristlik üliõpilasliikumine kaasa mõjuda paremaks rahvusvaheliseks arusaamiseks ja sallivuseks“.

Peale ülalnimetatud tegevuse võtsid poisid elavalt osa piibli arutlustest, matkamistest, sportimisest ja lõkketuledest. Viimasel lõkketulel süütasid kõik poisid „sõprustõrvikud“ sümboliks, et nad on valmis kandma südames seda sõprust ja sõprustuld, mida nad kogusid laagris ja viima seda laiali igasse ilmakaarde.

Reis kestis ühe kuu, millise aja jooksul omandati häid kogemusi ja muljeid, mis niipea ei kustu.

Balti NMKÜ suvikool.

Tänavu leidis aset 9-ndat korda ülalmainitud suvikool. See kool on kasvanud välja kristlikude juhtide ettevalmistamise vajadusest noortemeeste ja poiste keskel Baltimail. Õppekava on kokkuseatud niihästi palgalistele kui ka vabatahtlikkudele tööjõududele. On tehtud kättesaadavamaks mitmesuguseid erialasid, nagu: kehakasvatust, poiste, üliõpilaste ja noortemeeste tööd. Ühingu töö tööliskonnas ja vabrikutes.

Tänavune suvikool kujunes sisult väga ilmekaks. Eriti tuleb mainida inglase Z. F. Willis'e loenguid iseloomu arenemisest ja usu psühholoogiast. Lektor kuulub Inglismaa paremate psühholoogide hulka ja ta köidab kuulajaid sügavate ning põhjalikkude ettekannetega.

Ei saa mainimata jätta kooli üldisest mõjust õpilastele. Kõik suvikoolist osavõtjad olid suuresti vaimustatud — neil oli ühine siht ja ühine töö, ning see ühendas nii õppejõude kui ka õpilasi üheks tugevaks ühenduseks, kus valitses sõprus ning hea tahe teiste teenimiseks.

Tartus, 1930. a.

Prof. A. Paldrock

esimehe eest.

H. Niiler
pääsekretär.

PT

TÜ Raamatukogu

429-33

J. Mällo trükk, Tartus.